

Sygn. akt I Ns 4307/13

Dnia 15 lipca 2014r.

POSTANOWIENIE

Sąd Rejonowy w Sokółce I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Mariusz Łapiński

Protokolant: Jolanta Chwiedźko

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2014r.

na rozprawie

sprawy z wniosku L. Ż.

z udziałem E. P.

o dział spadku po A. P., M. P. (1) i zniesienie współwłasności

postanawia:

I. ustalić, że w skład spadku po A. P., synu A. i J., zmarłym 6.11.1985 roku w L. wchodzi:

1. prawo własności nieruchomości gruntowych, oznaczonych numerami ewidencyjnymi: (...)o łącznej powierzchni 5,75ha, położonych w obrębie (...)L., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, a ponadto prawo własności nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 0,25ha, położonej w obrębie (...)R., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, dla których Sąd Rejonowy wS.prowadzi księgę wieczystą (...)oraz udział w 1/2 części w prawie własności nieruchomości gruntowej, oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 1,55ha, położonej w obrębie (...)B.S., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski o łącznej wartości 136716 złotych;

2. równowartość kłaczy, krowy, wozu konnego z uprzężą, dywanów tkackich o łącznej wartości 10000 złotych;

II. ustalić, iż w skład spadku po M. P. (1), córce M. i M., zmarłej (...)roku w L. wchodzi wynoszący 1/3 części udział w przedmiotach majątkowych szczegółowo opisanych w punkcie I.1 oraz I.2 niniejszego postanowienia;

III. dokonać działu spadków po A. P., synu A. i J., zmarłym (...)roku w L. oraz po M. P. (1), córce M. i M., zmarłej (...)roku w L., a ponadto zniesienia współwłasności w ten sposób, iż:

1. przyznać na rzecz L. Ż., córki K.i J.w całości prawo własności nieruchomości oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)o powierzchni 0,09ha, (...)o powierzchni 0,10ha, (...)o powierzchni 0,02ha, (...)o powierzchni 0,33ha (nieruchomość zabudowana), położonych w obrębie (...)L., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, a ponadto prawo własności nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 0,25ha, położonej w obrębie R., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, dla których Sąd Rejonowy w S.prowadzi księgę wieczystą (...)oraz udział w 1/2 części w prawie własności nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 1,55ha, położonej w obrębie (...)B.S., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, dla której Sąd Rejonowy wS.prowadzi księgę wieczystą (...)o łącznej wartości 27291 złotych;

2. przyznać na rzecz E. P., syna A.i M.w całości prawo własności nieruchomości oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)o powierzchni 3,91ha, (...)o powierzchni 0,26ha oraz (...) o powierzchni 1,04ha, położonych w obrębie (...)L., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, dla których Sąd Rejonowy w S.prowadzi księgę wieczystą (...)o łącznej wartości 109425 złotych;

3. przyznać na rzecz J. W. ustaloną na 10000 złotych równowartość klaczy, krowy, wozu konnego z uprzężą, dywanów tkackich;

IV. tytułem dopłaty zasądzić od E. P. na rzecz L. Ż. kwotę 41067 złotych, płatność której to rozłożyć na 3 raty w kwotach po 13689 złotych każda, płatne w terminie 2, 5 i 8 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat;

V. tytułem spłaty zasądzić od J. W. na rzecz E. P. kwotę 5000 złotych, płatną w terminie 2 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym w razie opóźnienia w terminie płatności;

VI. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych pobrać od L. Ż. z przyznanych wnioskodawczyni w punkcie III.1 niniejszego postanowienia przedmiotów majątkowych, jak też z przyznanej L. Ż. w punkcie IV postanowienia dopłaty, na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w S.) kwotę 1391 złotych.

VII. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych pobrać od E. P. z przyznanych uczestnikowi postępowania w punkcie III.2 niniejszego postanowienia przedmiotów majątkowych, jak też z przyznanej E. P. w punkcie V postanowienia spłaty, na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w S.) kwotę 2391 złotych;

VIII. orzec, że zainteresowani we własnym zakresie ponoszą pozostałe koszty związane z ich udziałem w sprawie.

Sygn. akt: I Ns 4307/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni L. Ż. wniosła o dokonanie działu spadku po A. P. oraz po M. P. (1), a także o zniesienie współwłasności nieruchomości.

Wskazała ona, iż skład spadku po spadkodawcy A. P. wchodzi gospodarstwo rolne składające się z prawa własności nieruchomości gruntowych, oznaczonych numerami ewidencyjnymi: (...)o łącznej powierzchni 5,75ha, położonych w obrębie (...)L., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, a ponadto prawo własności nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 0,25ha, położonej w obrębie (...)R., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, dla których Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą (...)oraz udział w 1/2 części w prawie własności nieruchomości gruntowej, oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 1,55ha, położonej w obrębie (...)B.S., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, zaś po spadkodawczyni M. P. (1) udział w 1/3 części w w/w gospodarstwie. Wnioskodawczyni pierwotnie wносиła o przyznanie całości majątku spadkowego uczestnikowi postępowania E. P. domagając się zasądzenia na swą rzecz spłaty w kwocie 75000 zł. Jednocześnie L. Ż. wskazała, iż jej uprawnienia w zakresie niniejszego wniosku wynikają z umowy darowizny z dnia 19 kwietnia 2013 roku, mocą której spadkobierczyni J. W. darowała jej cały swój udział w wyżej wskazanym gospodarstwie rolnym (k. 2-3).

Uczestnik postępowania E. P. w piśmie z dnia 15 lipca 2013 roku wniósł o zaliczenie na schedę spadkową darowizn uczynionych za życia spadkodawczyni M. P. (1) na rzecz uczestniczki J. W. w postaci klaczy, krowy, wozu konnego z uprzężą i dywanów, a ponadto podniósł, iż wskazana przez wnioskodawczynię wartość majątku spadkowego jest znacznie zawyżona (k. 38). Na rozprawie w dniu 4 lipca 2014 roku wniósł o rozliczenie zaciągniętego przez spadkodawcę, a jedynie częściowo spłaconego przez spadkodawcę, kredytu na budowę budynku inwentarskiego (k. 283 – 284). W toku postępowania uczestnik postępowania wniósł o dokonanie podziału w ten sposób, by nieruchomości oznaczone numerami geodezyjnymi (...)zostały przyznane wnioskodawczyni, nieruchomość o nr geodezyjnym (...)została podzielona pomiędzy uczestnika postępowania a wnioskodawczynię, zaś pozostałe nieruchomości wchodzące w skład spadku zostały przyznane uczestnikowi (k. 283 – 284).

W piśmie z dnia 23 lipca 2013 roku wnioskodawczyni podniosła, iż wymienione przez uczestnika darowizny dokonane na rzecz J. W. przez M. P. (1) były zwyczajowo przyjętymi, drobnymi darowiznami nie podlegającymi zaliczeniu na

schedę spadkową. Ponadto wniosła o rozliczenie pobranych przez E. P. dopłat bezpośrednich. Wnioskodawczyni wniosła o ewentualne dokonanie podziału fizycznego gospodarstwa rolnego i przyznanie jej na wyłączną własność działki o nr geodezyjnym (...) z obowiązkiem dopłaty od uczestnika postępowania (k. 55). Na rozprawie dnia 4 lipca 2014 roku przychyliła się do wniosku E. P. w zakresie podziału nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, przy czym wnioskodawczyni i uczestnik postępowania zgodnie wniesli o przyznanie działki o nr (...) uczestnikowi postępowania (k. 283 – 284).

J. W. w całości przychyliła się do wniosków L. Ż. (k.46).

Sąd ustalił, co następuje :

Spadkodawca A. P., syn A.i J., nabył w drodze spadkobrania gospodarstwo rolne składające się z nieruchomości gruntowych, oznaczonych numerami ewidencyjnymi: (...)położonych w obrębie (...)L., jednostka ewidencyjna S., nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)położonej w obrębie (...)R., jednostka ewidencyjna S.oraz udział w 1/2 części w prawie własności nieruchomości gruntowej, oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)położonej w obrębie (...)B.S., jednostka ewidencyjna S.. (postanowienie Sądu Powiatowego w S.z dnia 3 czerwca 1970 roku, sygn. Akt. (...)). Łączna wartość nieruchomości wchodzących w skład przedmiotowego gospodarstwa według cen z chwili orzekania wynosi 136716 zł. Dnia 15 sierpnia 1978 roku A. P.i M. P. (1)zaciągnęli zobowiązanie kredytowe w wysokości 150000 złotych (k. 282).

A. P. zmarł dnia (...)roku, a spadek po nim nabyli: żona M. P. (1), syn E. P. oraz córka J. W. – każdy w 1/3 części (postanowienie Sądu Rejonowego wS.z dnia 20 lutego 2013 roku, sygn. akt (...)). Po śmierci spadkodawcy - w listopadzie 1985 roku oraz w czerwcu 1986 roku - uczestniczka postępowania J. W. z majątku spadkowego po A. P. otrzymała klacz, krowę, wóz konny z uprzężą oraz dywany tkackie – o łącznej wartości 10.000zł.

M. P. (1), córka M. i M., zmarła dnia 24 maja 1986 roku. Sąd Rejonowy w S.postanowieniem z dnia 20 lutego 2013 roku w sprawie o sygn. akt (...)stwierdził, że spadek po niej na podstawie ustawy nabyli po 1/2 części syn E. P. oraz córka J. W..

Umową darowizny z dnia 19 kwietnia 2013 roku uczestniczka postępowania J. W. przeniosła na L. Ż. przysługujące jej z tytułu spadkobrania udziały w prawie własności nieruchomości gruntowych szczegółowo określonych w pkt I niniejszego postanowienia (k. 18- 22).

Żona uczestnika postępowania E. J.P.otrzymywała od 2004 roku płatności obszarowe do działek o numerach (...) (k. 68 – 69).

Sąd zważył, co następuje:

Z chwilą nabycia spadku przez kilku spadkobierców powstaje między nimi wspólność praw i obowiązków spadkowych, która utrzymuje się do chwili dokonania działu spadku. Zgodnie z art. 1035 kc w sytuacji gdy spadek przypada kilku spadkobiercom do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych. Do zniesienia powstałej w ten sposób wspólności masy majątkowej konieczne jest jednak zastosowanie przepisów o dziale spadku.

Na podstawie art. 1037 § 1 k.c. dział spadku może nastąpić bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu.

Zgodnie z art. 684 k.p.c. w postępowaniu o dział spadku sąd ustala skład i wartość spadku ulegającego podziałowi, przy czym skład spadku ustala się według jego stanu z chwili otwarcia, natomiast wartość spadku według cen z chwili dokonywania działu.

Bezspornym w sprawie było, że w skład masy spadkowej po zmarłym A. P.wchodziło prawo własności nieruchomości gruntowych oznaczonych numerami ewidencyjnymi: (...)o łącznej powierzchni 5,75ha, położonych w obrębie (...)L.,

jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, a ponadto prawo własności nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 0,25ha, położonej w obrębie (...)R., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, dla których Sąd Rejonowy w S.prowadzi księgę wieczystą (...)oraz udział w 1/2 części w prawie własności nieruchomości gruntowej, oznaczonej numerem ewidencyjnym (...)o powierzchni 1,55ha, położonej w obrębie (...)B.S., jednostka ewidencyjna S.– obszar wiejski, szczegółowo opisanych w pkt I niniejszego postanowienia.

Uczestnicy postępowania zgonie wskazywali ponadto, iż J. W. otrzymała po śmierci A. P. darowiznę, w skład której wchodziła klacz, krowa, wóz z uprzężą oraz dywany tkackie, przy czym zgodnie twierdzili, iż zdarzenie to nastąpiło po śmierci spadkodawcy.

Skład spadku określa się zaś na chwilę otwarcia spadku, przy czym jego otwarcie następuje z chwilą śmierci spadkodawcy (924 k.c.), zaś spadkobierca właśnie z tą chwilą nabywa spadek (art. 925 k.c.). Z uwagi na powyższe działania następujące po śmierci spadkodawcy nie mają wpływu na skład spadku. Niewątpliwym jest więc, iż w skład spadku po A. P. wchodzi również równowartość wyżej wymienionych składników majątkowych (ruchomości).

Z zeznań świadków J. P. (k. 72) oraz M. P. (2) (k. 73), wynika zarazem, iż celem spadkodawczyni M. P. (1), nie było przekazanie uczestnicze postępowania - w formie darowizny - przysługującego jej z tytułu spadku po A. P. udziału w prawie własności klaczy, krowy, wozu z uprzężą oraz dywanów, lecz w rzeczywistości dokonanie swoistego działu spadku po zmarłym mężu. Zgodnie z art. 1037k.c. dział spadku może nastąpić jedynie bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami (przy czym w przypadku gdy do spadku należy nieruchomość umowa o dział spadku powinna być zawarta w formie aktu notarialnego), bądź na mocy orzeczenia sądu. Art.58§1 k.c. stanowi zaś, iż czynność prawna sprzeczna z ustawą lub mające na celu jej obejście jest nieważna.

Zniesienie wspólności masy majątkowej w postaci części spadku nabytego przez kilka osób, dokonane przez M. P. (1) w drodze jednostronnej czynności prawnej, jako sprzeczne z art. 1037k.c. było więc czynnością nieważną z mocy prawa.

Wartość klaczy, krowy, wozu konnego z uprzężą oraz dywanów sąd ustalił na kwotę 10000 złotych w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu rolnictwa (k. 250- 255). Wskazana opinia nie była ona kwestionowana przez żadnego z uczestników postępowania. Jednocześnie została sporządzona w sposób logiczny, spójny i zgodny z wiedzą i doświadczeniem biegłego, w związku z czym należało uznać, iż jest ona wiarygodnym dowodem w sprawie. Tym samym sąd uczynił ją podstawą ustaleń w sprawie odnośnie wartości wyżej wskazanych przedmiotów.

W skład masy spadkowej po M. P. (1) – z uwagi na treść postanowienia Sądu Rejonowego w S.o stwierdzeniu nabycia spadku po A. P. z dnia 20 lutego 2013 roku, sygn. akt (...) - wchodził zaś udział w przedmiotach majątkowych należących do spadku po A. P..

Materiał dowodowy w niniejszym postępowaniu nie pozwalał ustalić, aby zmarli posiadali inne składniki majątku.

Zgodnie z art.688kpc do działu spadku odpowiednie zastosowanie mają przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, w tym odnoszące się do sposobów dokonania tego zniesienia. Kodeks cywilny (art. 211-212) oraz kodeks postępowania cywilnego (art. 621-625) przewiduje trzy sposoby zniesienia współwłasności, a mianowicie podział rzeczy wspólnej, przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli, sprzedaż rzeczy wspólnej, przy czym powyższe uszeregowanie wskazuje również na preferencje ustawodawcy w zakresie hierarchii zastosowania poszczególnych sposobów. Bez wątplenia jako sposób rekomendowany uznać należy podział rzeczy wspólnej (art. 211 k.c.), w dalszej kolejności przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli (art. 212 § 2 in principio k.c.), zaś sprzedaż rzeczy wspólnej stanowi ostateczność (art. 212 § 2 in fine k.c.). Stosownie zaś do art. 622 kpc pierwszeństwo ma dokonanie podziału w oparciu o zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, jeżeli nie sprzeciwia się prawu, zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych.

W obliczu stanowisk wyrażonych przez uczestników, kierując się zasadami prawidłowej gospodarki rolnej, biorąc pod uwagę opinię biegłego z zakresu rolnictwa (k. 80- 89) oraz całokształt ustalonych okoliczności sprawy, sąd doszedł do przekonania, iż najlepiej warunki ustawowe podziału gospodarstwa rolnego oraz interesy wnioskodawczyni

i uczestnika postępowania zapewni podział fizyczny przedmiotowego gospodarstwa odpowiadający zgodnym wnioskom uczestników. W toku postępowania uczestnicy uzgodnili stanowiska zarówno co do sposobu podziału nieruchomości wchodzących w skład masy spadkowej, jak i wysokości przysługujących im udziałów, a jedynym punktem spornym była kwestia wartości nieruchomości. Ustalając sposób zniesienia współwłasności sąd uwzględnił zgodne stanowisko stron w tym zakresie, bowiem nie sprzeciwiało się ono prawu, zasadom współżycia społecznego.

Orzekając o sposobie podziału sąd przyznał na rzecz wnioskodawczyni w całości prawo własności nieruchomości oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...) o powierzchni 0,09ha, (...) o powierzchni 0,10ha, (...) o powierzchni 0,02ha, (...) o powierzchni 0,33ha, (...) o powierzchni 0,25ha, dla których Sąd Rejonowy w S.prowadzi księgę wieczystą (...) oraz udział w 1/2 części w prawie własności nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) o powierzchni 1,55ha, dla której Sąd Rejonowy w S.prowadzi księgę wieczystą (...) o łącznej wartości 27291 złotych, zaś na rzecz E. P. przyznał prawo własności nieruchomości oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...) o powierzchni 3,91ha, (...) o powierzchni 0,26ha oraz (...) o powierzchni 1,04ha, dla których Sąd Rejonowy w S.prowadzi księgę wieczystą (...) o łącznej wartości 109425 złotych.

Równowartość kłaczy, krowy, wozu konnego z uprzężą, dywanów tkackich, ustaloną na 10000 złotych, sąd przyznał na wyłączną własność J. W.. Mienie to było bowiem w wyłącznym posiadaniu uczestniczki postępowania, a zarazem nie zostało objęte umową darowizny dokonanej w dniu 19 kwietnia 2013 roku na rzecz wnioskodawczyni.

Na okoliczność ustalenia aktualnej wartości nieruchomości sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości. W ocenie sądu sporządzona opinia stanowi wartościowy materiał dowodowy. Nie budzi ona wątpliwości co do jej wartości merytorycznej - jest jednoznaczna i rzetelna, a zawarte w niej wnioski zostały poparte analizą i stosownymi wyliczeniami. Wskazać jednocześnie należy, iż również uczestnicy postępowania nie sformułowali żadnych zarzutów, dotyczących treści opinii, co dodatkowo przekonuje o jej prawidłowości.

Według cen aktualnych wartość poszczególnych nieruchomości wynosi odpowiednio: działka oznaczona w ewidencji gruntów nr (...) - 88.754 zł, działka o nr geodezyjnym (...) - 5.194 zł, działka o nr geodezyjnym (...) - 816 zł, działka o nr geodezyjnym (...) - 906 zł, działka o nr geodezyjnym (...) - 15.477 zł, działka o nr geodezyjnym (...) - 21.166 zł, działka o nr geodezyjnym (...) - 166 zł, działka o nr geodezyjnym (...) - 1.780 zł, udział 1/2 w działce o nr geodezyjnym (...) - 2.457 zł. Wątpliwości sądu nie budziły także udziały poszczególnych uczestników w powyższym majątku - wnioskodawczyni i E. P. przysługiwały równe udziały.

Ustalony sposób działu spadku po A. P. i M. P. (1) i zniesienia współwłasności łączył się potrzebą dokonania dodatkowych rozliczeń pomiędzy uczestnikami postępowania. Stosownie do art.212§1 i §2 kc, jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu przez podział rzeczy lub też przyznanie jej jednemu ze współwłaścicieli, to jednocześnie nakładany jest obowiązek dopłaty celem wyrównania wartości przysługującego udziału, bądź też spłaty pozostałych. Tak więc współwłaściciel, któremu nie przyznano własności rzeczy wspólnej uprawniony jest z mocy ustawy do żądania spłaty stanowiącej równowartość całego swojego udziału lub jeżeli w ramach podziału przyznano część rzeczy nieodzwoiercedlającą w pełni wartości udziału, to wartość tę należy wyrównać poprzez dopłaty pieniężne.

Wysokość dopłaty należnej wnioskodawczyni została ustalona w oparciu o przysługujący jej z tytułu umowy darowizny z dnia 19 kwietnia 2013 roku, a zarazem niesporny, udział w nieruchomościach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego należącego do masy spadkowej po A. i M. P. (1).

W wyniku działu spadku i zniesienia współwłasności wnioskodawczyni otrzymała nieruchomości rolne o łącznej wartości 27291 zł. Z uwagi na fakt, iż wartość nieruchomości przyznanych L. Ż. jest niższa od wartości przysługującego jej udziału w tychże nieruchomościach sąd zasądził od E. P. na jej wnioskodawczyni dopłatę odpowiadającą powyższej różnicy, tj. w wysokości 41067 zł (68358 zł - 27291 zł = 41067 zł).

Sąd rozkładając w oparciu o art. 212 § 3 k.c. zasądzoną dopłatę na raty - płatne w terminie 2, 5 i 8 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia - uznał, iż z uwagi na sytuację majątkową i możliwości zarobkowe

uczestnika postępowania, jednorazowa zapłata kwoty 41067 zł mogłaby powodować dla uczestnika znaczne trudności. Jednocześnie zdaniem sądu ustalone terminy zapłaty poszczególnych rat nie są zbyt odległe, w związku z czym nie naruszające interesów wnioskodawczynie.

W wyniku dokonanego działu spadku sąd przyznał na rzecz J. W. równowartość klaczy, krowy, wozu z uprzężą oraz dywanów tkackich – o łącznej wartości 10000 złotych. Z uwagi na fakt, iż przysługujący jej udział w powyższych składnikach majątku wynosił 1/2 części sąd zasądził od niej tytułem spłaty na rzecz E. P. kwotę 5000 złotych, płatną w terminie 2 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki płatności.

Zgodnie z art. 922§1 i 3 k.c. do długów spadkowych należą przede wszystkim majątkowe obowiązki zmarłego, koszty pogrzebu spadkodawcy w takim zakresie, w jakim pogrzeb ten odpowiada zwyczajom przyjętym w danym środowisku, koszty postępowania spadkowego, obowiązek zaspokojenia roszczeń o zachowek oraz obowiązek wykonania zapisów zwykłych i poleceń.

E. P. wnosił o rozliczenie kwoty 150000 zł tytułem zaciągniętego przez spadkodawcę dnia 15 sierpnia 1978 roku kredytu. W ocenie sądu żądanie w tym zakresie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż rozliczeniu na podstawie art.1034§1 k.c. podlegają jedynie świadczenia spełnione po śmierci spadkodawcy. W niniejszej sprawie niewątpliwym jest co prawda, iż wskazane zobowiązanie częściowo zostało spełnione po śmierci spadkodawcy, jednakże dowody zebrane w toku postępowania nie pozwalają na ustalenie ani wysokości zobowiązania w chwili otwarcia spadku, ani też osób, które świadczyły – i w jakiej wysokości – w celu wykonania powyższego zobowiązania. Poddając ocenie żądanie uczestnika, sąd uznał, że zaoferowane przez niego w toku postępowania dowody ograniczone do pokwitowań wpłat i skryptu dłużnego nie pozwalają na poczynienie stosownych ustaleń. Przedstawione przez uczestnika postępowania dowody wpłat, w tym wystawione po śmierci spadkodawcy są wystawione na A. P. i w żaden sposób nie dowodzą, iż wpłat tych w rzeczywistości dokonywał w E. P.. Jednocześnie należy zauważyć, iż zgodnie z przepisem art.6k.c. ciężar udowodnienia powyższego faktu obciążał uczestnika postępowania, jako osobę, która z tego faktu wywodziła skutki prawne. W związku z powyższym żądanie E. P. o rozliczenie powyższych świadczeń, jako nieudowodnione, nie mogło zostać uwzględnione.

Również roszczenie wnioskodawczynie o rozliczenie płatności bezpośrednich uzyskanych przez E. P. i jego żonę – J. P. z tytułu posiadania nieruchomości wchodzących w skład masy spadkowej nie zasługiwało na uwzględnienie. Świadczenia te nie są bowiem ani pożytkami, ani innymi przychodami, podlegającymi rozliczeniu na podstawie art. 207 k.c. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż rozliczenie takie byłoby sprzeczne z celem przyznawania powyższych płatności. Tzw. dopłaty unijne są świadczeniami ściśle związanymi z osobą producenta rolnego, umożliwiającemu mu uzyskanie opłacalności produkcji rolnej określonego rodzaju lub produkcji w trudnych warunkach. W żaden sposób nie wynikają one, ani nie są związane z prawem własności nieruchomości rolnej. Ponadto wskazać należy, iż na podstawie art. 207 k.c. rozliczeniu ulegają jedynie pożytki i inne przychody wynikające ze stosunków cywilnoprawnych. Płatności bezpośrednie są zaś świadczeniami o charakterze administracyjnoprawnym, nie wchodzącymi w zakres powyższej regulacji. Po wtóre zaznaczyć należy, iż jak wynikało to z informacji nadesłanej przez (...) przedmiotowe dopłaty zostały przyznane nie E. P., lecz jego żonie.

Orzekając o kosztach sądowych sąd uznał, że zainteresowani powinni w nich partycypować stosownie do swych udziałów w majątku objętym wnioskiem, albowiem udziały te odzwierciedlają ich stopień zainteresowania rozstrzygnięciem sprawy (art. 520 § 1 k.p.c.).

Wydatki w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił na kwotę 5.781,20 złotych. Zostały one uiszczone przez uczestnika postępowania i wnioskodawczynie do kwoty 2.000 złotych (każde z nich uiszczyło kwoty po 1.000 złotych). Ponadto wnioskodawczynie uiszczyła tytułem opłaty 1000 złotych. Łącznie koszty postępowania wyniosły 6781,20 złotych. Uczestnik postępowania oraz wnioskodawczynie powinni w nich partycypować w nich w częściach równych, tj. w kwotach po 3391 złotych po zaokrągleniu każde z nich.

Sąd nie zasądzał zwrotu kosztów postępowania od uczestniczki postępowania J. W. na rzecz wnioskodawczynie, gdyż reprezentowała ona te same interesy w niniejszym postępowaniu.

Pozostałe koszty związane ze swym udziałem w sprawie, w tym koszty zastępstwa procesowego, zainteresowani powinni ponieść we własnym zakresie (art. 520§ 1 kpc).